

Integraal verslag Ministerie van BZK van de UPR Follow-up
bijeenkomst 6 november 2017

Op maandag 6 november troffen vertegenwoordigers van de civil society en de overheid elkaar in Utrecht om te spreken over de follow up van de Universal Periodic Review (UPR), het "examen mensenrechten" dat alle lidstaten van de Verenigde Naties (VN) eens in de 4 tot 5 jaar moeten afleggen. Daarbij doen andere landen gericht aanbevelingen gebaseerd op rapporten aangeleverd door de geëxamineerde regering en NGO's. Het doel van dit systeem waarin alle lidstaten periodiek aan de beurt komen is om de bescherming van mensenrechten te verbeteren. Eerder dit jaar was ook Nederland als onderdeel van het Koninkrijk weer aan de beurt.

Op 10 mei 2017 gaf het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN Mensenrechtenraad tekst en uitleg bij de inspanningen om mensenrechten in het Koninkrijk te beschermen en verwezenlijken. De delegatie stond onder leiding van toenmalig minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In een dialoog met andere lidstaten ontving Nederland 203 aanbevelingen onder andere op het vlak van antidiscriminatie en hate speech, het tegengaan van mensensmokkel en mensenrechten in Caribisch Nederland. Nederland heeft 105 van deze aanbevelingen overgenomen.

Op 22 september is de reactie van het Koninkrijk officieel aangenomen door de VN-Mensenrechtenraad. Een groot deel van de aanbevelingen kunnen worden opgevat als ondersteuning van lopend beleid.

De verschillende betrokken overheidsorganen zullen bezien hoe de overgenomen aanbevelingen in de nieuwe kabinetsperiode (nader) kunnen worden geïmplementeerd. De bijeenkomst op 6 november had als doel om met vertegenwoordigers van de civil society van gedachten te wisselen over het UPR proces en over een aantal onderwerpen die in de aanbevelingen naar voren kwamen.

Tijdens de bijeenkomst werd eerst plenair terug geblikt op het UPR proces door vertegenwoordigers van het Ministerie van BZK en het College voor de Rechten van de Mens die tijdens de dialoog in Genève aanwezig waren. Hierbij werd onder andere een Kahoot-quiz gehouden met weetjes over het UPR proces, waaraan alle deelnemers op hun smartphone konden meedoen. De deelnemers bleken goed op de hoogte van het aantal aanbevelingen dat Nederland had gekregen, maar waren verbaasd over de korte spreektijd (1 min en 15 seconden) die delegaties van andere landen krijgen voor hun inbreng.

Vervolgens ging de groep uiteen in verschillende workshop sessies, waarin een dialoog werd gevoerd over de opvolging van aanbevelingen op specifieke terreinen en de rol van overheid, NGO's en het bedrijfsleven daarin. Er werd gesproken over de meerwaarde van de UPR aanbevelingen ten opzichte van andere rapportageprocessen, de aanpak van online hatespeechen beroepensegregatie, het doel van een mogelijk nieuw Nationaal actieplan mensenrechten en huiselijk geweld in Caribisch Nederland.

Tijdens een plenaire terugkoppeling werden de belangrijkste uitkomsten van de sessies in interviewvorm besproken met Paul van Sasse van Ysselst (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), Jan Peter Loof (College voor de Rechten van de Mens) en het publiek. Deze uitkomsten waren:

- **Het belang van de UPR-aanbevelingen:** het proces helpt om mensenrechtennormen te verwezenlijken in de praktijk. Om hier te komen moeten bruggen worden geslagen tussen civil society en de overheid.
- **Professionele ervaringen met de aanpak van online hate speech:** er is meer bewustwording nodig over het verschil tussen bedreiging en hate speech. De zichtbaarheid van antidiscriminatie voorzieningen is een punt van aandacht.
- **Het belang van het bestrijden van beroepensegregatie:** er zou meer aandacht kunnen komen voor het behoud van vrouwen in bepaalde beroepen. De business case (het belang voor bedrijven van het doorbreken van beroepensegregatie kan worden verbeterd en sterker naar voren worden gebracht. Stereotyperingen en framing moeten worden doorbroken, zowel bij de opvoeding als in het werkende leven.
- **Het doel van een Nationaal actieplan mensenrechten (NAM):** er is brede steun voor een nieuw NAM, maar er is meer tijd voor nodig en meer betrokkenheid vanuit civil society.
- **De aanpak van huiselijk geweld in Caribisch Nederland en de rol van NGOs:** belangrijke pijlers voor samenwerking zijn gelijkwaardigheid, werken op maat, bewustwording en netwerken.

Het hoofdthema gedurende de hele middag was het belang van communicatie. De gelegenheid om met elkaar van gedachten te kunnen wisselen over deze thema's was dan ook erg waardevol.